

SANASTOKLI NIKKA

Sanastoklinikka on sanaston opiskelun työkalu, jota voidaan käyttää opettajajohtoisesti ryhmän kanssa, itsenäisessä työskentelyssä tai työparin kanssa opiskellessa. Kohderyhmä ovat lukioikäiset opiskelijat, jotka hallitsevat digitaaliset työkalut ja kielen peruskäsitteet, mutta kokevat sanaston opiskelemisen hankalana. Sanastoklinikka antaa opiskeluvinkkejä etenkin oppikirjojen teemasanastojen kaltaisten irrallisten sanalistojen haltuunottoon. Ohjeet on tehty heikompia opiskelijoita ajatellen ja turha teoria, sekä sivistyssanat karsittu tarkoituksella pois.

Tekijä: Saara Kallajoki

Lähteet:

OLLI-PEKKA SALO JA KATJA MÄNTYLÄ: Yksittäisistä sanoista sanaketjuihin – näkökulmia sanaston opetukseen, opiskeluun ja arviointiin (Suomen ainedidaktisen tutkimusseuran julkaisu ja Ainedidaktisia tutkimuksia 17)

IRENE KRISTIANSEN: Tehokkaita oppimisstrategioita. Esimerkinä kielet.

1. KARSI

Lue opiskeltavien sanojen lista tarkasti läpi ja karsi siitä ne sanat, jotka hallitset jo. Voi tehdä uusista sanoista oman listan koneella tai käsin kirjoittaen.

2. QUIZLET I:

Tee omista sanoistasi sanalista Quizlettiin. Lisää kuvia, jos mahdollista. Ne auttavat muistamaan sanan.

3. QUIZLET II:

Harjoittele sanoja monipuolisesti Quizletin eri työkaluilla. Älä tyydy pelkästään pelaamaan, vaan ota kaikki irti tuottamistehtävistä. Kirjoita sanelun mukaan ja vastaa kärsivällisesti kysymyksiin.

4. PAPERISET KÄÄNTÖKORTIT:

Askartele paperista pieniä kortteja, yksi opeteltavaa sanaa kohden. Kirjoita jokaiseen korttiin yksi kohdekielinen sana toiselle puolelle ja suomennos toiselle puolelle. Voit harjoitella korttien avulla monella tavalla, esim. näin:

Levitä kortit ensin kohdekieli ylöspäin pöydälle. Muistele mitä sanat tarkoittavat suomeksi ja käännä ne yksitellen suomennos ylöspäin. Seuraavalla kierroksella muisteletkin sanat suomesta kohdekielelle. Toimii hyvin ryhmän tai parin kanssa.

5. ÄÄNEEN LUKEMINEN I:

Lue sanalistasi kohdekieliset sanat ääneen. Vilkaise jokaisen sanan kohdalla suomennosta.

6. ÄÄNEEN LUKEMINEN II:

Lue sanalistasi ääneen ja nauhoita puheesi kännykän sanelimeen tai esim. ääniviestiksi.

7. ÄÄNEEN LUKEMINEN PARIN KANSSA:

Lue parisi sanalista ääneen ja lähetä äänitiedosto hänelle. Ole todella tarkkana ääntämisasiossa!

8. KUUNTELEMINEN I:

Kuuntele itse tekemäsi tai parin tekemää äänitettä missä ja milloin vain, esim. nukkumaan mennessä, koira ulkoiluttaessa...

9. KUUNTELEMINEN II:

Mikäli opiskelet tekstiin liittyvää sanastoa, kuuntele tekstin audiota ja bongaa siitä opiskeltavia sanoja. Opettajasi neuvoo, mistä saat ladattua äänitiedoston kännykkäsi.

10. KUUNTELE JA LIIKU:

Lähde kävelemään/lenkille ja kuuntele tekstiä tai sanalistanauhoitetta samalla kännykästäsi.

11. KIRJOITA - RYHMITTELY:

Tee sanoista n. 6 sanan ryhmiä. Voit ryhmitellä sanoja oman mielesi mukaan koneella tai käsin, esim.

merkitys: liikkumista kuvaavat, kouluun liittyvät, ainesanat

tunne: positiiviset, ärsyttävät, ihanat

rakenne: substantiivit, lyhyet sanat, e-alkuiset sanat

12. KIRJOITA - KÄSITEKARTTA:

Tee sanoista joko sähköinen tai paperinen käsitekartta, johon koitat saada kaikki opeteltavat sanat mukaan.

13. KIRJOITA - SANAPARIT:

Muodosta sanoista esim. adjektiivi + substantiivi, tai verbi + substantiivi -pareja.

outo + ihminen

hyppiä + ihminen

14. KIRJOITA - HASSUTTELE:

Liitä sanoja johonkin tuttuun henkilöön.

Rehtori syö kalapuikkoja ja perunamuusia

Käytä sanoja mahdollisimman hullunkurisissa lauseissa tai lyhyissä tarinoissa.

Rehtori pomppii perunamuusissa kalapuikot korvissaan.

15. SANAT OSAKSI ARKEA:

Kirjoita vaikeimpia sanoja post-it-lapuille ja liimaile niitä kotiisi sellaisiin paikkoihin, joista varmasti näet ne monta kertaa päivässä.